

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи музеєзнавства

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність Туризм

Галузь знань 241 “Туризм”

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № _ від “_” _____ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи музеєзнавства
Викладач	Вичівський Павло Павлович
Контактний телефон викладача	+380951261040
E-mail викладача	pavlo.vuchivskui@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://cutt.ly/jei5wQ0
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем, у класі Classroom https://classroom.google.com/r/MzEwOTI3NjIyMTBa/sort-last-name
2. Анотація до курсу	
Курс спрямований на вивчення історії становлення музеїв в Україні та світі. При вивченні дисципліни розглядаються схеми класифікацій музеїв, звернуто увагу на відображення ступеня залучення музеїв до розвитку туризму.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – ознайомити студентів із найважливішими закономірностями та головними етапами розвитку вітчизняного і світового музеєзнавства, дати характеристику теоретичним і практичним аспектам діяльності та функціонування музеїв світу.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоєння студентами головних закономірностей розвитку музейної справи в Україні та світі; – формування уявлень про головні досягнення та культурну спадщину вітчизняного музейництва; – визначення характерних рис самобутньої української культури (на прикладі музейної спадщини) та її місця в загальнолюдському культурному просторі; – розкриття характеру зв'язку світового та вітчизняного музейництва; – навчання студентів орієнтуватися в кращих надбаннях світової та вітчизняної музейної спадщини. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> - Використовує здобуту освіту для розв'язування комплексних завдань і проблем у сфері музеєзнавства та застосування вітчизняних і міжнародних професійних стандартів в процесі діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог; - Об'єктивно оцінює свої можливості й перспективи в сфері музейного туризму, розуміє ринок туристичних послуг; - Вдосконалює й розвиває свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; - Сприймає, аналізує й реалізує управлінські рішення й інновації у професійній діяльності; - Застосовує базові знання в галузі туризму й навички використання музеїв у туристичній галузі; - Виконує всі фахові виробничі та творчі операції у музейній діяльності, організаційно-технічні роботи, пов'язані з роботою музеїв; - Застосовує методику аналізу туристичного ринку; - Готує матеріали для музейної виставки; - Застосовує знання про сучасні музейні технології; 	
5. Організація навчання курсу	

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			16		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			28		
самостійна робота			46		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
II	Туризм		2	Нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Музеї як складова туристичної галузі Музейні установи в системі туризму. Музеєзнавство як наука. Об'єкт, предмет та структура науки. Історія розвитку музейної справи в Україні. Основні критерії класифікації музеїв. Критерії поділу музеїв за профілем.	лекція, самостійна робота	5, 17, 18, 19	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Принципи класифікації музеїв в Україні Основні критерії класифікації музеїв. Критерії поділу музеїв за профілем.	лекція, самостійна робота	2, 3, 7- 16	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 3. Класифікація музеїв України Красназнавчі музеї. Музеї художнього профілю. Музеї літературного профілю. Архітектурні музеї. Музеї природничого профілю. Екомузеї. Науково-технічні музеї. Музеї-заповідники. Віртуальні музеї. Інші види музеїв (замки-музеї; палаци-музеї; музеї-садиби; будинки-музеї; музеї-квартири; музеї-монастирі; музеї-храми; музеї-цвинтарі;	лекція, самостійна робота	4, 5, 6, 20	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

музеї-підприємства (заводи, фабрики, вокзали, поштові станції); музеї-майстерні; музеї-кав'ярні (паби, винні підвали та ін.); музеї-кораблі)					
Тема 4. Основні напрямки роботи музеїв Фондова робота. Експозиційна діяльність	лекція, самостійна робота	1, 4, 6, 21	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. Характеристика музеїв України (I частина) Красназнавчі музеї. Музеї художнього профілю. Музеї літературного профілю. Архітектурні музеї.	семінарське заняття, самостійна робота	4, 6, 22,	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 6. Характеристика музеїв України (II частина) Музеї природничого профілю. Екомuzeї. Науково-технічні музеї. Музеї-заповідники. Віртуальні музеї.	семінарське заняття, самостійна робота	23, 24, 25	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 7. Характеристика музеїв України (III частина) Замки-музеї, палаци-музеї; музеї-садиби. Будинки-музеї, музеї-квартири. Музеї-монастирі, музеї-храми, музеї-цвинтарі. Музеї-підприємства (заводи, фабрики, вокзали, поштові станції); музеї-майстерні, музеї-кав'ярні (паби, винні підвали та ін.), музеї-кораблі.	семінарське заняття, самостійна робота	4, 5, 6	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Науково-фондова та експозиційна робота музеїв. Культурно-освітня діяльність музеїв. Науково-фондова робота музеїв. Експозиційна	семінарське заняття, самостійна робота	1,3,5	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

робота музеїв. Екскурсійно-виставкова діяльність музеїв. Освітньо-виховний потенціал музею.					
Тема 9. Характеристика найвідоміших музеїв світу (I частина) Галерея Уффіці (Італія). Британський музей. Музей Прадо (Іспанія). Музей Ватикану. Лувр (Франція)	семінарське заняття, самостійна робота	13, 17, 18	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 10. Характеристика найвідоміших музеїв світу (II частина) Каїрський єгипетський музей. Метрополітен-музей (США). Гугун (Китай). Національна галерея мистецтв (США). Ермітаж (Росія)	семінарське заняття, самостійна робота	12,14,20	вивчення тематичного матеріалу (2 год+4 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 11. Комерційна та фандрайзингова діяльність музеїв Діяльність музеїв в сучасних умовах. Послуги платного відвідування установи. Електронна комерція, виставково-експозиційна діяльність. Фандрайзингова діяльність.	лекція, самостійна робота	7,9,10	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 12. Музеї і туристична галузь на сучасному етапі Нові інформаційні технології музейної справи. Музеї як центри організації дозвілля. Музейна аудиторія та її значення в музейному туризмі.	лекція, самостійна робота	21,22,23	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 13. Значення музеїв в туристичній галузі Роль музею в сучасній туристичній діяльності. Організація взаємовигідної співпраці музеїв із туристичними фірмами.</p>	лекція, самостійна робота	13,15,19	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 14. Музейна спадщина України Визначні музеї України. Львів - місто-музей і місто музеїв</p>	лекція, самостійна робота	14,15,16	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 15. Музейна спадщина Прикарпаття Івано-Франківський краєзнавчий музей. Коломийський музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського. Коломийський музей «Писанка». Долинський музей «Бойківщина» Тетяни і Омеляна Антоновичів. Косівський музей народного мистецтва та побуту Гуцульщини. Приватний музей старожитностей Романа Кумлика в Верховині. Історико-меморіальний музей Степана Бандери. Музей визвольних змагань прикарпатського краю. Національний заповідник «Давній Галич». Літературно-меморіальний музей Івана Франка. Русівський літературно-меморіальний музей Василя Стефаника</p>	лекція, самостійна робота	7,8,9	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 16. Характеристика найвідоміших музеїв – скансенів України Національний музей народної архітектури та побуту України (село</p>	семінарське заняття, самостійна робота	7,11,14	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Пирогів, Київська обл.). Львівський музей народної архітектури та побуту «Шевченківський Гай». Музей народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини (Переяслав-Хмельницький, Київська обл.). Музей народної архітектури та побуту Прикарпаття (село Крилос, Івано-Франківська обл.).</p>					
<p>Тема 17: Львів – місто-музей і місто музеїв Характеристика Львівського історичного музею та Національного музею у Львові. Загальна характеристика Львівської галереї мистецтв (Одеський замок, Золочівський замок, Підгорецький замок, Музей оборонної архітектури "П'ятничанська вежа", Меморіальний музей-садиба М. Шашкевича. Характеристика львівських музеїв: Археологічний музей Інституту українознавства НАН України, Музей етнографії та художнього промислу, Львівський музей історії релігії, Аптека-музей "Під Чорним Орлом". Загальна характеристика найвідомішим музеїв Львівської області.</p>	<p>семінарське заняття, самостійна робота</p>	<p>18,19,22</p>	<p>вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)</p>	<p>3 бали</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 18: Музейна спадщина Західної України Характеристика найвідоміших музеїв Івано-Франківська і області. Характеристи-</p>	<p>семінарське заняття, самостійна робота</p>	<p>4,9,12</p>	<p>вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)</p>	<p>3 бали</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

ка найвідоміших музеїв Буковини. Характеристика найвідоміших музеїв Закарпатської області. Характеристика найвідоміших музеїв Тернопільської області.					
Тема 19: Музеї Києва Національний історико-культурний заповідник «Софія Київська». Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Музей історичних коштовностей України. Національний художній музей України. Національний музей історії України у Другій світовій війні. PinchukArtCentre	семінарське заняття, самостійна робота	14,17,19	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 20: Характеристика найпопулярніших музеїв інших регіонів України Національний заповідник "Хортиця". Історико-археологічний музей-заповідник "Кам'яна могила". Шевченківський національний заповідник "Тарасова гора" в Каневі. Національний історико-архітектурний заповідник "Кам'янець". Меджибізький регіональний історико-етнографічний музей-фортеця.	семінарське заняття, самостійна робота	12,17,19	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 21: Музейні надбання Кримського півострову Музейні надбання Севастополя. Музейні надбання Керчі. Національний історико-археологічний музей заповідник «Херсонес». Феодосійська картинна галерея імені І.	семінарське заняття, самостійна робота	14,17,20	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

К.Айвазовського. Палаци-музеї Південного берега Криму: Лівадійський, Мандрівський й Воронцовський.					
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	100б = 60б (поточний контроль) + 20б(контр. роб) + 20б(теорет. контроль (тест)) Оцінка за поточний контроль (максимум 60 балів) – середнє арифметичне з округленням до цілого оцінок отриманих на практичних заняттях та при перевірці самостійної роботи студентів, помножених на деякий коефіцієнт.				
Вимоги до письмової роботи	Виконувати чітко до вказаних інструкцій				
Практичні заняття	Оцінюються за 5-ти бальною шкалою				
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача і захист практичних робіт, контрольної роботи та тесту з теоретичним контролем знань				
7. Політика курсу					
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянґ, В. Лозинського. – Л. : Літопис, 2005. 2. Краткий словарь музейных терминов. – М., 1974. 3. Мезенцева Г. Г. Музеєзнавство / Г. Г. Мезенцева. – К., 1980. 4. Мезенцева Г. Г. Музеи Украины / Г. Г. Мезенцева. – К., 1959. 5. Музеєведение. Музеи исторического профиля: Уч. пособие для вузов по специальности “История” / Под ред. Е. Левыкина, В. Хербета. – М., 1988. 6. Музеєведение. Музеи мира. — М., 1991. 7. Музейное дело в СССР. Научные основы работы музеев исторического профиля. – М., 1980. 8. Музейное строительство на Украине в годы Советской власти. – М., 1987. 9. Музей и власть. Государственная политика в области музейного дела /сер. 18 – 20 вв./ – М., 1991. 10. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв. Посібник / Під редакцією: В. Великочого, Н. Гасюк. Авторський колектив: П. Горішевський, М. Дейнега, М. Ковалів, В. Мельник, Н. Рега, С. Оришко, О. Соколова. – Івано-Франківськ : Плай, 2005. – 64 с. 11. Очерки истории музейного дела в СССР. – М., 1963. 12. Российская музейная энциклопедия. – Т. 1–2. – М., 2001. 13. Сотникова С. И. Музеология / С. И. Сотникова. – М., 2004. 14. Якубовський В. І. Музеєзнавство: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Видання друге, доповнене і перероблене. – Кам'янець-Подільський, 2012. – 352 с. 15. Вопросы экскурсионной работы. – М., 1973. 16. Воронихина Л. Н. Государственный Эрмитаж / Л. Н. Воронихина. – Л., 1983. 17. Арсенич П. З історії музеїв Галичини / П. Арсенич // Наукові записки Івано-Франківського краєзнавчого музею. Вип. І. – Коломия, 1993. – С. 143–149. 18. Калитина Н. Н. Музеи Парижа / Н. Н. Калитина. – Л.–М., 1967. 19. Кеннеді Грімстед П. Доля скарбів української культури під час Другої світової війни: винищення архівів, бібліотек, музеїв / Кеннеді Грімстед П., Боряк Г. – К., 					

1991.

20. Кузнецова И. А. Национальная галерея в Лондоне / И. А. Кузнецова. – М.: Искусство, 1983.
21. Музей и новые технологии. – М., 1999.
22. Національний музей історії України: Зб. наук. праць. – К., 1999.
23. Равикович Е. А. Социальные функции и типология музеев // Музееведение. Вопросы теории и методики. – М., 1987. – С. 10–24.
24. Разгон А. М. Место музееведения в системе наук // Музей и современность. Сборник научных трудов. – М., 1986. – С. 43–47.
25. Про музеї та музейну справу: Закон України від 29 червня 1995 р. // Відомості ВР України. – 1995. – № 25. – Ст. 191.
26. Черногуз Я. Скансену – статус національного заповідника / Я. Черногуз // Українська культура. – 1999. – № 10. – С. 25.
27. Україна: скарби музеїв і заповідників. Путівник.– К.: Чорлі, 1997.
28. Юрченко О. Михайло Сікорський – засновник Переяславської археологічної школи / О. Юрченко, О. Колибенко // Краєзнавство. – 2013. – - № 4. – С. 118–122.

**Викладач: доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу
та івентменеджменту**

Вичівський П.П.